

Kohti inklusiivisia työmarkkinoita alueellista yhteistyötä vahvistamalla

TIIVISTELMÄ SYNCLUSIVE-HANKKEEN POLITIIKKASUOSITUKSESTA

Haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien – kuten nuorten, ikääntyvien, maahanmuuttajien ja pitkäaikaistyöttömien – työllistyminen ja työuralla eteneminen on monisyinen haaste kaikkialla Euroopassa. Jotta työllisyyttä ja työmarkkinoiden inklusiivisuutta voidaan edistää, tarvitaan vahvempaa alueellista yhteistyötä. Yhteistyön tulee olla tavoitteellista, alueellisesti johdettua ja koordinoitua, ei vain hanke- tai projektikeskeistä.

Yhteistyötä voidaan vahvistaa muodostamalla alueellisia kumppanuusverkostoja (ns. koalitioita), joissa eri toimijat, kuten työllisyys- ja yrityspalvelut, työnantajat, koulutusorganisaatiot, kolmas sektori sekä työnhakijoiden ja työntekijöiden edustajat yhdistävät voimansa.

Kumppanuusverkostojen toiminnan tavoitteena on yhteistyössä tunnistaa paikallisia työmarkkinahaasteita, kehittää niihin käytännön ratkaisuja ja edistää inklusiivisia ja kestäviä työllisyysratkaisuja. Tällaisia toimia voivat olla esimerkiksi työnhakutaitojen tukeminen, osaamisen kehittäminen, erilaiset työllistämisen tukimuodot ja työnantajille suunnatut palvelut sekä työpaikkojen inklusiivisen työkuulttuurin edistäminen.

Tämä tiivistelmä esittelee keskeiset suositukset alueellisen yhteistyön vahvistamiseksi perustuen SYNCLUSIVE-hankkeen julkaisemaan kansainväliseen politiikkasuositukseen. Suositus on suunnattu päättäjille ja työllisyshoitoon osallistuville toimijoille.

SUOSITUKSET:

1. Alueellista yhteistyötä on vahvistettava luomalla edellytykset kumppanuusverkostojen toiminnalle.

Paikallisten toimijoiden osaamista ja kykyä kumppanuusverkostojen muodostamiseen, johtamiseen ja juurruttamiseen tulee vahvistaa koulutuksen avulla. Samalla tulee kehittää joustavia tapoja seurata ja arvioida verkostojen toimintaa, jotta sitä voidaan tarpeen mukaan mukauttaa paikallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin.

Alueellisten kumppanuusverkostojen toimintaedellytyksiä tulee parantaa huomioimalla ne kansallisissa ja EU-tason politiikkakehyksissä, esimerkiksi työmarkkinahankkeissa ja -lainsäädännössä. Verkostojen toiminnan käynnistämiseksi ja tueksi tarvitaan riittävää rahoitusta, jota voidaan ohjata muun muassa ESF+-, Erasmus+- ja Oikeudenmukaisen siirtymän rahoitusinstrumenttien kautta. Lisäksi verkostojen toimintaa voidaan edistää avaamalla rahoitushakuja, jotka kannustavat eri toimijoiden väliseen alueelliseen yhteistyöhön ja innovaatioihin.

2. Kumppanuusverkostoissa on edistettävä yhteistä oppimista ja omistajuutta sekä keskinäistä luottamusta.

Kumppanuusverkoston toimintaa ja vaikuttavuutta voidaan vahvistaa panostamalla jatkuvaan yhteiseen oppimiseen, jaettuun omistajuuteen ja keskinäiseen luottamukseen.

Verkostoja tulisi rohkaista yhteiskehittämiseen, jossa jäsenet tunnistavat paikalliset työmarkkinahaasteet, suunnittelevat ratkaisut ja arvioivat tuloksia yhdessä. Tämä lähestymistapa lisää sitoutumista ja parantaa ongelmanratkaisukykyä. Vaikka kaikkien sidosryhmien ei tarvitse osallistua kaikkeen, yhteiskehittämisen periaatteen tulee ohjata toimintaa. Näin voidaan varmistaa yhteinen omistajuus ja tulosten merkityksellisyys.

Verkostojen tueksi tulee kehittää joustavia toimintatapoja, jotka huomioivat alueelliset erityispiirteet ja mahdollistavat tasapuolisen osallistumisen verkoston toimintaan ja päätöksentekoon. Luottamusta on vahvistettava sekä virallisissa rakenteissa että arjen vuorovaikutuksessa.

3. Työnantajien ja muiden toimijoiden aktiivista osallistumista alueelliseen yhteistyöhön on vahvistettava.

Työnantajien osallistumista yhteistyöhön voidaan edistää tarjoamalla käytännönläheisiä kannustimia. Työnantajille tulee viestiä selkeästi, miten kumppanuusverkostot voivat hyödyttää heitä, esimerkiksi helpottamalla työvoimapulaa, vahvistamalla henkilöstön sitoutumista ja tarjoamalla tukea muun muassa rekrytointiin ja osaamisen kehittämiseen.

Verkoston toimintatavat on hyvä suunnitella yhteistyössä työnantajien kanssa, jotta heidän tarpeensa tulevat huomioituksi. Esimerkiksi pienille ja keskisuurille yrityksille osallistuminen on usein helpompaa, jos verkoston tehtäviä, kuten koulutusta ja mentorointia, jaetaan muiden mukana olevien toimijoiden kesken. Toimintatavat tulee suunnitella sellaisiksi, että osallistuminen on vaivatonta ja ajankäytöllisesti tehokasta.

Kumppanuusverkoston toimintaa tulee edistää akuuttien työmarkkinahaasteiden ratkaisemiseksi. Esimerkiksi hoiva-alan työvoimapulaan tai digitaalisen osaamisen kehittämistarpeisiin voidaan vastata huomioimalla nämä tarpeet paikallisten koulutusten ja rekrytointipolkujen suunnittelussa.

Tämä dokumentti on tiivistelmä SYNCLUSIVE-tutkimushankkeen julkaisemasta politiikkasuosituksesta ”Regional Coalitions for Inclusive Labour Markets Insights from the SYNCLUSIVE Project”, jonka on valmistellut hanketta koordinoiva TNO Alankomaista.

TUTUSTU MYÖS:

- **Politiikkasuositus (englanniksi):** [Synclusive_Second-Policy-brief.pdf](#)
- **Hankkeen verkkosivut (englanniksi):** [SYNCLUSIVE Project – Homepage - Synclusive Project](#)
- **Työterveyslaitoksen hanke-esittely:** [SYNCLUSIVE – sujuvasti töihin | Työterveyslaitos](#)

Synclusive-projekti on saanut rahoituksen Euroopan unionin Horisontti Eurooppa -tutkimus- ja innovaatio-ohjelmasta (rahoituspäätösnumero: 101094526)

